

DIARI D'EL MATARÓ

Redacció i Administració: Barcelona, 13 - Telèfon 255 — ANY X — DIJOUS 25 AGOST 1932 — NUM. 2729 — Subscripció: Mataró, 2 ptes. mes. - Fora, 7'50 ptes. trim.

L'ús del català

Es una altra obligació primordial del bon català, la d'usar de la llengua vernàcula per a conversar amb tots els nascuts a la nostra terra. Cal que tots fem els possibles per acabar amb aquesta tara ridícula i grotesca de les famílies que es parlen en castellà. Comprenem tots els esforços, per tal d'aprendre una llengua, sigui la que es vulgui, però, no podem admetre, que un idioma foraster prengui el lloc d'honor que pertany, pels catalans, a la llengua catalana. No hi ha cap argument que autoritze als nostres compatriotes, a l'abandó de la llengua catalana per la castellana, fora del temps necessari a l'estudi de la mateixa. Aquest abandó, no seria altra cosa que el menyspreu, i el menyspreu és una ofensa vil quan va adreçat a coses tan íntimes i venerables com són les essències patriòtiques. Pensi, tothom, que la llengua catalana, té, com la que més, ífols gloriosos. Llengua de savis i de reis, no ha d'avergonyar en la boca dels més cultes, ni en la dels de nissaga més aristocràtica. El que ens hauria de fer vergonya, seria servir-nos, sense un motiu legítim que ens hi forci, d'una llengua en la qual, ultra expressar-nos hi malament, la parlem amb una pronunciació deplorable. Quantes vegades hem pogut apreciar la inferioritat, que apareix manifesta, entre famílies catalanes cursis, que parlen castellà, i llur servei aragonés i murcià. La minyona parla, com és natural, millor que la senyora, i el foraster que les escolta, no pot pas amagar un gest d'ironia i compassió envers la compatriota vergonyant.

Aquesta tara, blasmable, es troba malauradament molt estesa en alguns pobles d'estiu i, cosa a remarcar, a menys cultura en les famílies que s'hi reuneixen, més possibilitats de que el mal hi prengui arrels. No fa gaires dies, travessàvem un indret català amb famílies estiuencs. De lluny hom podia apreciar llurs lligams amb la nostra terra. Doncs bé, parlaven castellà. Es a dir, intentaven parlar castellà. Un castellà que hauria ferit les orelles del fill de Castella més imperialista. Castellà de *gutierrez* que l'aprèn. Un accent dur, una construcció deplorable, tan deplorable, que primer ens crèiem que feien broma, però, després ens venguem de convèncer que aquells *senyors* no parlaven millor perquè no sabien més de gramàtica. Heu vos ací un orgull ben mal entès. Pensant fer se l'interessant, demostraven als passants la llur ignorància fonamental de la gramàtica.

Sovint hem comparat aquests estiuencs catalans, que parlen castellà, amb aquells joves o noies presumides, molt presumides, que es passegen lluint un trajecte vistós, sense haver-se captingut d'una taca enorme o d'un esqueix molt visible que porten a l'esquena. Naturalment, aleshores, com més els presumeixen, més la gent riu. El grotesc, està en raó directe de la presumpció.

No, ni el diner, ni la cultura i menys encara el noble origen d'un cognom, donen dret a ofendre els compatriotes menyspreant la llengua de la terra. La llengua, com la terra, com la tradició, tenen quelcom de la paternitat, pels homes que la parlen, que hi viuen i que en reben honors. Menysprear aquests elements nacionals, és traïr la pàtria, és renegar de la gratitud, és deslligar-se d'aquell nexa familiar que ens fa respectar tots aquells que, abans que nosaltres, portaren el mateix cognom.

Invocar la vella tradició familiar, o la noblesa d'un cognom, com fan molts, per a dir-se aristòcrates i com a tals, parlar en castellà, és un contrasentit que no té perdó. Com més lligat estigui un cognom a la terra, com més vella i noble sigui la seva tradició, més llurs hereus tenen el deure, per a fer-li honor, d'esser-li fidels, i no serà pas fidelitat abandonar amb menyspreu la llengua que forja el cognom i l'lustre i amb la qual es congria la gloriosa tradició.

Els bons catalans, han de vetllar no sols per a no caure en aquesta cursileria, sinó per a foragitar aquest insolent virus de penetració o d'assimilació, que facilita els esperits febles o traïdors. Per això recomanem dos procediments. Primer, el de respondre a tot català, parli com parli, en la nostra llengua gloriosa. Segon, corregir a l'interlocutor català, que parla en castellà, de to'es les faltes de sintaxi i de gramàtica que faci en la llengua que utilitza, que pugui assegurar-vos, que són sempre moltes. Tot això, pot fer-se, sense violències ni discussions. Es afer de tacte.

Només comprenem un cas en què els catalans poden i deuen parlar en castellà. Quan el llur interlocutor sigui castellà. La bona educació no està mai renyida amb el més pur ni amb el més acusat sentiment nacionalista.

Francesc M. Masferrer

dors senyors Sánchez Silva i Marlés, i la suspensió, per dos mesos, del regidor senyor Oller. Els mateixos informes asseguren que continua obert l'expedient contra altres regidors, de manera que l'afer no pot donar-se per acabat.

Aquest és el resultat de les dues reunions celebrades per la Comarcal de l'Esquerra, segons els nostres informes, que coincideixen amb els de totes les persones que poden estar-ne assabentades. Nosaltres no hem d'afegir-hi res. Hem de fer constar, només, que l'actitud de l'Esquerra Republicana de Catalunya en aquest afer ha fet un gran efecte entre els adherits al partit i àdhuc entre molts elements que no hi figuren. Realment la decisió acordada constitueix un fet importantíssim en la vida política del nostre país i cal esperar que se'n dedueixin conseqüències beneficoses per a la futura administració de la ciutat. No volem escatir, ni tan solament discutir, si el fall ha estat just o sever; si tots els condemnats s'ho mereixen o si n'hi ha que ho mereixen i no ho han estat. No és cosa nostra. Els acords han estat presos democràticament per una assemblea i han de mereixer el respecte de tothom. Prescindir de partit en pro ni en contra de les decisions acordades, perquè nosaltres no podem fer-ho, hem de remarcar que l'actitud de l'Esquerra Republicana de Catalunya, en defensa d'uns principis, mereix el respecte de tots els ciutadans.

Sembla que els elements afectats pels acords que hem esmentat tenen el propòsit de recórrer en darrera instància al Directori del partit.

Respecte a aquest mateix afer diu *La Veu de Catalunya*:

«Els comentaris a Casa la Ciutat de l'afer dels regidors de l'Esquerra Republicana que l'Organització Comarcal del partit acusa, han arribat ja a un grau molt pujat.

Segons les noves que corrien, les penes imposades són: a tres regidors l'expulsió del partit, a dos d'altres la prohibició d'assistir a les sessions municipals i a les comissions, i a un altre la obligació de demanar una llicència de dos mesos. Entre els afectats hi ha un tinent d'alcalde.

Aquestes noves han produït l'agitació que és de suposar, perquè és de creure que l'afer tindrà repercussió al Consistori, perquè hom no sap la resignació dels condemnats fins on arribarà, i si intentaràn donar un espectacle. Algú insinuava que segons com anessin les coses podria resultar que es plantegés una crisi consistorial que arribés bastant amunt malgrat els esforços que el cap del partit fa per a contenir-la.

De moment, es decidí no celebrar sessió ahir dimecres. Tindrà lloc divendres de segona convocatòria. Entre tant, els caps de l'Esquerra Republicana veuran el que cal fer.

Ha marxat cap a Madrid l'alcalde senyor Aguadé, i exerceix l'Alcaldia el se-

Perfil parlamentari

Per passar l'estona

La sessió d'ahir fou també d'aquelles que es celebren per pura fórmula. Com que no hi havia res enllestit sobre l'Estatut de Catalunya i la Reforma Agrària el President va tenir de posar a discussió el primer que li va venir a la mà. Semblava com si el succés del dia hagués llevat tot interès a la tasca de les Corts. I gairebé hem de convenir que així fou car la desanimació a la Cambra era absoluta. L'eix de la curiositat pública s'havia desplaçat cap el Palau de Justícia on es veia el judici sumari contra el general Sanjurjo, el qual en un moment de bon humor o de febre havia declarat dissolt el Parlament i ara la pensada podia costar-li la vida si la República no tenia un instant de pietat i oblidava qua en la nova Constitució s'havia abolit la pena de mort.

Es discutiren els projectes de llei sobre reorganització del Tribunal de menors, del Consell Nacional de Cultura i la provisió de vacants d'inspectors de Sanitat municipal. Abans d'aixecar la sessió el senyor Besteiro va anunciar que la Comissió d'Estatuts havia rebut diverses esmenes i no havia tingut temps d'examinar-les i que, per tant, no es celebraria sessió nocturna. El dia, doncs, fou perdut i cada vegada s'ofereix més la temença de que no podrà ésser aprovat el títol referent a les Finances aquesta mateixa setmana. Ha estat un greu entrebanc haver reformat el dictamen, pel que es veu.

Alpha

nyor Casanoves, que ja ha retornat de la seva excursió.

I, finalment, *Las Noticias* recull aquestes impressions:

«El día 24, un grupo de periodistas, encabezados por el Sr. Casanoves, se presentaron en el Ayuntamiento de Mataró para solicitar la sanción de los concejales a los que alcanza el desfavorable fallo, corrian de boca en boca y hasta hubo un concejal de la minoría de la «Esquerra», precisamente, que los dió a conocer sin reserva alguna ante un corro de periodistas; nombres que, sin embargo, nos abstemos de dar a la publicidad en espera de la nota oficial que, al parecer, será facilitada, una vez aprobado el fallo por los organismos superiores del partido, a los diarios locales.»

Detenció de Carles Habsburgo de Borbó

Ahir a les nou de la nit, a Barcelona, el públic que passejava per la Rambla de Canaletes notà la presència d'un au o parat, amb la matrícula provisional, completament nou, que portava al radiador i en altres llocs del mateix cotxe la corona reial. Començaren a haver-hi protestes fins que es formà un nombros grup que pretengué incendiar l'automòbil.

Hi acudiren immediatament alguns guàrdies de seguretat que tocaren la botzina per a aconseguir que el propietari s'hi personés, i com sigui que aquest no ho féu, fou cridat un xòfer de Jefatura, que es feu càrrec del cotxe i el conduí al dipòsit municipal.

Amb el tal motiu, els comentaris, que foren molt apassionats, donà per finalitzar amb una manifestació que va recórrer les Rambles, donant visques a la República i moris al general Sanjurjo.

La manifestació quedà dissolta al pla de la Boqueria, a les indicacions dels guàrdies allí de servei, sense que ocorregués cap incident digne d'esment.

Referent a aquest incident, diu el *Diario de Barcelona*:

«Anoche ingresó en la cárcel, a dis-

posición de la Dirección de Seguridad, don Carlos Habsburgo de Borbón.

Según referencias circuladas, en la Rambla el público reconoció a un sujeto que se le había escapado de la prisión, procediendo a la detención del propietario del coche, don Carlos Habsburgo de Borbón.»

Gran Revetlla Popular al Parc Municipal

organitzada pel Montepiu «La Alianza Mataronense», i a profit del mateix per a sufragar les despeses que ocasioni l'instal·lació al Casal social de la Calefacció central.

Aquesta Revetlla, que se celebrarà el proper dissabte, a dos quarts de deu de la nit, en el Parc Municipal, cedit per l'Ajuntament, es desenvoluparà amb el programa següent:

- 1.º: «Cantant pel bosc», sardana, de Terra, per la Cobla Principal, de Calella.—2.º: «Bon matí», cançó, per la Societat Choral lluro.—3.º: «El baire», cançó, per la Societat Choral Harmonia Mataronense.—4.º: «Agraïment que neix», sardana, de Vallmajor, per la Cobla.—5.º: «Les flors de maig», cançó, pel Chor lluro.—6.º: «La festa de la vila», cançó sardana, pel Chor Harmonia Mataronense.—7.º: «Quimeta», sardana, de Vallespir, per la Cobla.—8.º: Ball, amenitzat per les orquestrines Skatt-Jazz i Terpsicore, intercalant s'hi l'audició de les tres sardanes següents: «Bellugadissa», de Mercader; «L'aplec», de Orlós; i «El ball de Sant Daniel», de Xaxo.

Hi haurà il·luminació elèctrica i s'enlairaran g'obus.

Regiran els preus següents: Entrad.: 0'50 pta. Seient: 0'50 pta. Llotges: 25 pessetes.

Des d'avui es despaxaran entrades al Montepiu, a qualsevol hora del dia, i el dia de la festa al Parc Municipal,

NOTES POLITIQUES

La depuració de l'Esquerra

Resultat de les reunions

Copiem de *La Publicitat*: «La segona reunió del Ple Comarcal de l'Esquerra Republicana de Catalunya va acabar a quarts de cinc del matí d'ahir. La sessió va ésser molt moguda, com no podia menys d'ésser. L'ambient de l'assemblea era francament partidari d'actuar amb exemplaritat. Fins al moment actual, no s'ha donat cap nota oficial ni oficiosa de les dues reunions celebrades ni dels acords recaptats. Ahir, però, aquests acords no eren un secret per a ningú i van ésser molt comentats en els centres oficials i entitats del partit. Segons aquestes referències, el Ple de la Comarcal, després de l'estudi i discussió dels expedients oberts, acordà per 278 contra 50—no responem que aquestes xifres siguin ben exactes—l'expulsió del partit dels regidors senyors Costa, Puig Moner i Vinyals. Va acordar-se, també, la suspensió per temps il·limitat dels regi-

cap nota oficial ni oficiosa de les dues reunions celebrades ni dels acords recaptats. Ahir, però, aquests acords no eren un secret per a ningú i van ésser molt comentats en els centres oficials i entitats del partit. Segons aquestes referències, el Ple de la Comarcal, després de l'estudi i discussió dels expedients oberts, acordà per 278 contra 50—no responem que aquestes xifres siguin ben exactes—l'expulsió del partit dels regidors senyors Costa, Puig Moner i Vinyals. Va acordar-se, també, la suspensió per temps il·limitat dels regi-

Dr. Gabriel Capó Balle
 EX-INTERN PENSIONAT DE L'HOSPITAL CLÍNIC
 METGE DEL MANICOMI D'HOMES DE SANT BOI
Malalties Nervioses
 MATARÓ Carrer de Palau, 22, bis, 1.ª
 DISSABTES: de 5 a 7
 BARCELONA Carrer de Villarroel, 79, pral. 1.ª
 DILLUNS, DIMECRES I DIVENDRES de 3 a 5

SUPERHETERODINS «COLONIAL»
 per a ondes de 15 a 550 metres, disposat per a tots els voltaiges, equipat amb
 les noves vàlvules 56, 57 i 58 «Pentodo» d'alta freqüència.
COLONIAL - EXCELSIOR - CLARION
 Aparells des de 175 ptes. Agent oficial: AMÀLIA, 38

Dr. R. Perpinyá :-: Oculista
 AJUDANT DEL DOCTOR LAPERSONNE DE PARIS
 MATARÓ Sant Agnells, 55
 Dimecres, de 11 a 1. Dissabtes, de 5 a 7
 BARCELONA Provença, 185, 1.ª, 2.ª-entre Aribau i Universitat
 De 4 a 7 tarda
 TELEFON 72554

Crònica d'Argentona

Millora.—Sabem de font autoritzada que l'Ajuntament d'aquesta ha aconseguit de la Companyia Telefònica Nacional, l'instal·lació d'una línia directa entre Barcelona i Argentona, el que permetrà comunicar amb aquella ciutat en pocs moments. Això constituirà per nosaltres una veritable millora, acostumats com estàvem, a tenir-nos d'esperar estones insospitades per a poder comunicar amb Barcelona.

De futbol.—Regna entre els esportius argentonins gran entusiasme per haver conquerit el club local el preat Trofeu Molfor's, després d'importants partits amb altres equips comarcals del grup de la Maresme, i dintre de pocs dies tindrà lloc un xampany d'honor als jugadors a cap i a ben segur que seran molts els esportius argentonins que hi pendran part.

El Consell Directiu del F. C. Argentona ha sol·licitat de la Federació Catalana de futbol, l'ingrés del seu primer equip a la segona categoria ordinària que es torna ha organitzar sota els auspicis d'aquell organisme, havent-li estat aprovat el seu desig amb motiu de que hi havia figurat ja anteriorment.

Paulatinament i en vista a la vinent temporada tots els jugadors argentonins van renovant les seves fixes corresponents i sembla que la Junta no està disposada a cedir a cap dels seus elements per tal de fer pel vinent campionat un equip digne d'Argentona.

Condol.—El prop passat dimarts, dia 23, deixà d'existir la virtuosa senyora Catarina Mora i Solé, mare del senyor Josep Calvet Mora, alcalde d'aquesta població.

El enterrament i funerals que tingueren lloc el dimecres, constituïren una manifestació de dol del poble d'Argentona i als quals assistí l'Ajuntament en corporació.

Des d'aquestes columnes transmetem al senyor Calvet i a tota la seva família el sentiment del nostre més viu dolor.

Ball.—La secció de ball del Centre Republicà Federal anuncia per al pròxim diumenge dia 28 un ball, el qual serà amenitzat per l'orquestrina local «Joventut Argentonina».

Libra.—La Casa Masdeu ven aparells de ràdio des de 220 pessetes.

—Si vol adquirir MOSAICS hidràulics primera qualitat, visiti la fàbrica de P. Solà Sala, Fermí Galan, 250.

La T. S. F.

Radio-Associació EAJ 15. (251 m.)
 Programa per a demà

12:00: Senyals horàries pel carilló. Diari fement.—12:30: Música en discos.—13:00: Informació financiera. Informació d'espectacles barcelonins.—14:00: Hora exacta. Radiobeneficència.—15:00: Fi de l'emissió.—17:00: Emissió de tarda. Senyals horàries pel carilló.—18:00: Hora exacta. Discos.—18:45: Un quart d'hora dedicat als infants.—19:00: Fi de l'emissió.—20:00: Senyals horàries pel carilló. Orquestra. Informació de valors i moneda. Concert per l'orquestra de Radio Associació.—20:45: Discos.—21:00: Reportatge microfònic i notícies de premsa a càrrec del periodista J. Navarro Costabère, Gera, morès, canxu, totó.—22:00: Hora exacta. L'Hora setmanal de Perfumeria Parera.—22:30: Concert.—23:00: Programa per a demà. Fi de l'emissió.

Unió Radio Barcelona EAJI.
 349 m. 20 kw., 859 kiloc.
 Programa per a demà

7:15: Sessió de cultura física.—7:30 a 8: Primera edició de «La Palabra».—8:00: Sessió de cultura física.—8:15 a 8:45: Segona edició de «La Palabra».—11:00: Campanades horàries. Comunicat del Servei meteorològic.—13:00: Sessió de música en discos.—13:30: Concert pel sextet de Radio Barcelona.—14:00: Cartellera cinematogràfica.—Audició de discos. Secció cinematogràfica i cartellera. Continuació del concert. Borsa del Treball.—15:00: Sessió radiobeneficència.—19:00: Concert pel Tercet de Radió Barcelona.—19:30: Cofitzacions de monedes. Programa del Radióent. Discos a petició dels subscriptors. Notícies de Premsa.—21:00: Campanades horàries de la Catedral. Comunicat del Servei meteorològic de Catalunya. Cofitzacions de mercaderies, valors i cofons.—21:10: Orquestra.—22:00: La música a través del poeta.—22:30: Concert pel Cor La Violeta de Clavé.—23:30: Discos.—24:00: Fi de l'emissió.

Notes Religioses

Sants de demà: Sant Josep de Calassanç, fdr. i la Transverberació del Cor de Santa Teresa de Jesús.

QUARANTA HORES

Demà acabaran a Santa Maria, en sufragi de Mercè Borràs, Vda. de Recoder.

Basilica parroquial de Santa Maria.
 Tots els dies feiners, missa cada mit-

ja hora, des de dos quarts de 6 a les 9, l'última a les onze. Matí, a dos quarts de 7, trisagi; a les 7, meditació; a dos quarts de 8, mes del Cor de Maria; a a les 9, missa conventual cantada; vespre, a un quart de 8, rosari, visita al Santíssim i novena a l'Assumpta i a Santa Elena.

Demà, a dos quarts de 7 de la tarda, Via-Crucis a la Capella dels Dolors per les esclaves de Jesús Crucificat.

Parroquia de Sant Joan i Sant Josep.
 Tots els dies feiners, missa cada mitja hora, de dos quarts de 7 a les 9; durant la primera missa, meditació. Vespre, a dos quarts de 8, Corona Josefina, Estació i Angelus.

Demà a les 7, Corona a la Verge dels Dolors; a les 8, devotes deprecacions a la Santa Faç de N. S. J. Tarda, a les 6, Via-Crucis.

Església de Santa Anna.—Festa de Sant Josep de Calassanç.—Demà, a dos quarts de 8 del vespre, solemnes Completes cantades per la Rda. Comunitat i l'Escolania.

S'adverteix a les persones que amb les degudes disposicions visitin aquesta església des del migdia del 26 fins el vespre del 27, poden guanyar indulgència plenària aplicable a les ànimes del Purgatori.

—La Casa Masdeu té aparells de ràdio de 200 ptes. a 4.500 ptes.

ELS ESPORTS

Futbol

ARGENTONA

F. C. Barcelona - F. C. Argentona
 Per al proper diumenge el club local anuncia la vinguda d'una forta selecció del Barcelona, que continuarà en partit gentona.

En aquest partit es disputaran onze magnífiques medalles donades galantment per la «Compania de Tramvies de Mataró a Argentona S. A.», i el Consell Directiu del club dedica aquest partit de benefici al jugador Salvador Del Valle Mendiburu, el qual ve actuant en l'Argentona amb una gran voluntat i entusiasme, i per tal que tots els esportius argentonins puguin patesar li el seu agrament.

L'Argentona anuncia el mateix equip amb la sola variant de Ginesta per Santos, que diumenge va batre a l'U. E. Mataronina.—**Libra.**

Excursionisme

Excursió col·lectiva a les Costes de Garraf i al Penedès

Aquesta excursió és organitzada pel

TEATRE BOSCH

DIUMENCE 28 D'AGOST DE 1932

Gran Companyia de Sarsuela del notable tenor ANTONI BIARNÉS

Tarda, a les 8 en punt

La revista en un acte i varis quadros **Las Musas Latinas**

La sarsuela en 1 acte i 5 quadros **La Corte de Faraón**

La sarsuela en 1 acte i 5 quadros **LAS CORSARIAS**

Nit, a les 10

La sarsuela en 1 acte i 5 quadros **El Barquillero**

La sarsuela en 2 actes i 6 quadros **La Rosa del Azahrán**

... no es pot beure impunement qualsevol beguda. N'hi ha una que la recomanem especialment i que es pot beure pura o barrejada amb vi, sense alterar-lo. S'obté dissolvent en un litre d'aigua potable el contingut d'un paquet de

Lithinés del Dr Gustin

i així, s'aconsegueix una aigua alcalina, litinada, recomenada per a dissoldre l'àcid úric i contra totes les afeccions dels Ronyons, Fetge, Bufeta, Budells, Païdor...

DE VENDA PER TOT ARREU

NOTICIES

Observatori Meteorològic de les Escals Pies de Mataró (Sta. Anna)

Observacions del dia 25 d'agost 1932

Hores d'observació: 9 matí - 4 tarda

Altura llorida:	761.9-761.7
Temperatura:	28.6-29.6
Alt. reduïda:	757.7-757.2
Termòmetre sec:	27.7-27.8
Psicòmetre humit:	25.6-26.0
Humiditat relativa:	89-86
Tensió:	21.85-23.74

Termòmetre Màxima:	Sol: 35.2
Ombra:	27.4
Mínima:	Ombra: 22.6
Reflecie:	22.2

Dirrecció: NE-E-E
 Velocitat segona: 1'2-2'3
 Anemòmetre: 736
 Recorregut: 88
 Classe: St K - Ni Ci
 Quantitat: 1-2

Pluviòmetre: 0
 Neja: 0
 Evaporòmetre: 13.9
 Estat del cel: S. - MS.
 Estat de la mar: 0 - 1
 L'observador: A. T. M.

Aquesta tarda al davant de la Creu de terme ha topat l'auto de la matrícula de Barcelona núm. 45.864, propietat de Candi Oller i Sanahuja, domiciliat a Barcelona, Passatge Domingo I, amb el camió núm. 33.629 B propietat del senyor Agusti Coll i Serra, amb domicili al carrer de Fermí Galan, 600, d'aquesta ciutat.

De la topada els dos vehicles n'han sortit amb greus desperfectes. Sorrosament no hi han hagut desgràcies personals.

—Estem al temps de la calor i cal estar previnguts. Fein una visita a La Cartuja de Sevilla on hi trobarem: neveres, geladores, galledes per a gel, articles per a platja, etc. etc.

NOTES DEL MUNICIPI

La Colònia Escolar de l'Ajuntament

El proper diumenge tindrà efecte la visita dels familiars als escolars que formen la tercera tanda de les Colònies Escolars de l'Ajuntament de Mataró, que estiuen en el pintoresc i saludable poble d'Hostalric. Acompanyaran als excursionistes, que passen d'un centenar, varis regidors, l'alcalde, el coronel comandant militar de la plaça, expressament convidat, i representants de l'Associació de la Premsa.

Segons informes, el retorn d'aquesta darrera tanda escolar, s'efectuarà el dia 11 del pròxim setembre, essent rebuts en l'estació per les anteriors colònies i corporació municipal. Precedida de la Banda, s'organitzarà una gran manifestació, que es dissoldrà a l'Ajuntament.

M. Vallmajor Calvo

Corredor oficial de Comerç

Molas, 18-Mataró-Telèfon 264

Hores de despatx: De 10 a 11 de 4 a 7
 Dissabtes, de 10 a 1

Intervé subscripcions a emissions i compra-venda de valors. Cupons, girocs, préstecs amb garanties d'efectes. Llegitimació de contractes mercantils, etc.

Notícies de darrera hora

Informació de l'Agència Fabra per conferències telefòniques

Barcelona

3:30 tarda
Servei meteorològic de Catalunya
Situació general atmosfèrica d'Europa a les set hores del dia 25 de agost de 1932.

A tota la Península Ibèrica, França, illes Britàniques i Itàlia ha augmentat la pressió sota els efectes d'una depressió baromètrica que s'ha format a les costes de Galícia establint-se vents del nord que produeixen un lleuger descens de la temperatura a tot el nord d'Europa fins al Pireneu.

En canvi a Espanya, Mediterrània i nord d'Àfrica persisteix la forta calor amb vents molt fluixos i boires i calitoses.

—Estat del temps a Catalunya a les 8 hores:

El temps és variable amb cel núvol i boirós per la meitat costanera i a les comarques del Pallars i Ribagorça.

En les darreres 24 hores s'han registrat pluges des de Cerdanya fins al Pallars amb precipitacions de 14 litres per metre quadrat a Puigcerdà, 3 a l'Estantenyo i 2 a Capdella.

Les temperatures màximes encara són les per tot el país havent-se registrat 33 graus a Girona i Tremp i 32 a Camarasa i Santa Margarida.

Detenció de D. Carles Habsburg de Borbó

Ha estat detingut D. Carles Habsburg de Borbó per portar gravades a les portes del seu auto la corona reial. Detingut ha ingressat a la Presó.

El senyor Alibés ha fet efectiva la multa imposada

El senyor Alibés tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Moià ha fet efectives, amb paper de pagaments a l'Estat, 500 pessetes import de la multa que li imposà el Governador per donar noms de persones republicanes als gossos de la seva propietat.

El coronel Reina continua detingut

El Governador ha dit que continuava detingut el coronel Reina, qui com es recordarà era ajudant de l'excapità general de Barcelona, senyor Barrera. El senyor Moles ha manifestat que el detingut no podia ésser alliberat fins que s'obtingués el resultat d'unes determinades diligències que s'estan practicant.

Precaucions

Durant tota la nit i fins a les set del matí han estat preses per la força pública grans precaucions. On es feien més ostensibles les precaucions era als voltants de les casernes.

El Congrés Internacional de Comunicacions

Han arribat a Barcelona, seize funcionaris de Comunicacions del Japó, que han de prendre part en el Congrés Internacional de Comunicacions que s'ha de celebrar a Madrid.

Les qüestions socials

Continua sense resoldre la vaga dels obrers del Ram de Construcció de Terrassa. Aquesta vaga afecta a un miler d'obrers.

Aquesta tarda es reuniran els patrons i obrers mossabites de Manresa per tal de cercar una solució que posi fi a la vaga.

Continua també sense resoldre el conflicte existent a «El Volcàno». La gerència ha notificat que no podia ac-

El Judici sumaríssim contra el general Sanjurjo i els altres encartats

En virtut de la sentència dictada pel Tribunal es condemna a mort al general Sanjurjo; al general Garcia de la Herran i al tinent coronel Infante se'ls condemna a reclusió perpètua i a 12 anys i un dia de reclusió, respectivament. El capità Sanjurjo ha estat absolt

Madrid

4:30 tarda

Gran expectació per a conèixer la sentència

Com és natural, l'expectació gira a l'entorn de la sentència que hagi recaigut en la vista seguida contra el general Sanjurjo i els seus tres companys de aventura.

Els periodistes no abandonaren el Palau de Justícia en tota la nit essent-hi impossible recollir cap impressió de les deliberacions del Jurat. Per demés, aquests es mantingueren en una incomunicació absoluta amb l'exterior.

A les 8 del matí ja havia estat dictada la sentència

A les 8 del matí, comparegué el President del Tribunal Suprem, sobre el qual es tiraren tots els periodistes per a conèixer detalls i notícies.

Es limità a dir: La sentència ha quedat acabada i ara es procedeix a posar-la en net. Es tasca bastant llarga i n'hi ha al menys per mitja hora. Però com vostès comprendran no és possible anticipar res, fins que el Govern n'estigui enterat.

Així que la sentència hagi estat posada en net, marxaré a donar-ne compte al President del govern.

Tots els esforços i l'enginy dels periodistes per a explorar el resultat de la sentència, han estat infructuosos. A més el President en el rostre del qual s'observava tristesa, ja anticipà que era inútil que gastessin subtileses, doncs s'havien pres totes les precaucions per tal que el resultat de la sentència no arribés a l'exterior.

Manifestacions del senyor Bergamín

A les 9,15 arribà el senyor Bergamín, defensor del general Sanjurjo. Digué que anava a veure l'estat de l'assumpte perquè tenia de marxar a la nit a Sant Sebastià, doncs la seva esposa està quelcom delicada. Seguidament penetrà a l'interior de les dependències on havia deliberat el Tribunal.

A les 9,25 tornà a sortir el senyor Bergamín, observant-se que el seu rostre estava molt pàl·lid. —Es inútil que vostès em preguntin res. Res els vull

cedir a la demanda de la constitució de torns degut a que els treballs eren especialitzats i no tots els obrers són aptes per les diferents feines.

Cornellà zona infecte d'hidrofòbia

El governador ha declarat zona infecte d'hidrofòbia el terme municipal de Cornellà per haver-se registrat alguns casos de ràbia als gossos.

Detenció d'un «pispà»

Dies passats, Josefa Palomer, domiciliada al carrer de Sant Ramon, sofrí, a l'escala de la casa on té el domicili, un fort atac, essent auxiliada per un individu. Revinguda de l'atac, trobà a mancar-se un rellotge i altres efectes.

Avui la Josefa ha vist al carrer aquell desconegut al qual ha fet detenir.

dir, perquè creuen que és tràmit obligat comunicar abans que a ningú, la sentència al govern.

Se n'anirà vostè a Sant Sebastià? —No, contestà decididament i s'allunyà del grup de periodistes.

Però el senyor Bergamín als pocs passos es detingué i tornant al grup els digué: —Els prego sobremanera no relacionin el meu viatge a Sant Sebastià amb la sentència.

Els periodistes s'enteraren que el senyor Bergamín es dirigia al ministeri de la Guerra per a entrevistar-se amb el senyor Azàña.

De nou, el defensor del general Sanjurjo fou aturat pels reporters.

El president de la Sala, digué, no tenia perquè venir aquí, doncs el Govern ja coneix la sentència. Vinc a saber si el Consell de ministres s'ocuparà de les sentències recaigudes.

Als pocs moments tornà a sortir el senyor Bergamín del Palau de Bonavista, manifestant que no havia pogut veure al President del Govern perquè havent-se retirat molt tard estava encara descansant.

I després afegí: —He recomanat l'assumpte del meu defensat al tractar-lo en el Consell de ministres que es reunirà aquest matí.

Com que els periodistes insistiren per a obtenir més detalls aprop la sentència, defugí una contestació, limitant-se a dir: —Oficialment no conec la sentència, però hi ha bones impressions per al capità Sanjurjo i per a l'ajudant Infante.

Aquestes paraules han semblat confirmar la condemna a mort al general Sanjurjo i la de reclusió a perpetuitat al general Garcia de la Herran, així com l'absolució al capità Sanjurjo.

El Consell de ministres

A les onze del matí s'ha reunit el Consell de ministres. A l'entrada, cap d'ells ha volgut fer manifestacions de cap classe.

Els tres ministres socialistes han arribat junts i segons sembla havia assistit a una reunió celebrada pels elements directores del partit socialista espanyol.

Hi ha gran expectació en els centres polítics, prenent cos la notícia de que la pena per al general Sanjurjo és gravíssima.

L'expropiació de les finques dels compromesos en el complot monàrquic

La «Gaceta» d'avui publica la llei d'expropiació sense indemnització de les finques rústegues propietat de les personalitats jurídiques complicades en el complot contra el règim.

Separacions de l'Exèrcit

El Diari Oficial del Ministeri de la Guerra, publica la separació de l'Exèrcit, d'un coronel i dos tinent coronels d'Estat Major i un tinent coronel i comandants d'infanteria.

El Cap del Govern dóna compte del resultat de la sentència

En visitar els periodistes al senyor

Azàña en el Ministeri de la Guerra els ha preguntat si sabien el fall del Tribunal, al que han respost que sabien notícies però com que eren contradictòries no sabien res de cert. Llavors els ha dit que el Tribunal havia fallat la sentència condemnant a mort al general Sanjurjo, a cadena perpètua Garcia de la Herran, a 12 anys el tinent coronel Infante i l'absolució pel capità Sanjurjo.

Peticions d'indult

Immediatament els periodistes, sense distinció de partits ni d'idees, han entregat al senyor Azàña un document demanant l'indult pel general Sanjurjo, essent les primeres firmes les de les mares dels capitans Galan i Garcia Hernández.

El senyor Bergamín ha telegrafiat al President de la República francesa interessant-li la demanda d'indult prop del President de la República d'Espanya pel general Sanjurjo qui ostenta el Collar de la República de França.

El cònsul francès ha dirigit una petició d'indult al·legant que el general Sanjurjo és posseïdor de la Legió de honor.

Als voltants de Palau hi han nombrosos grups desilijosos de saber notícies referents als resultats que puguin tenir les peticions d'indult.

5:15 tarda

En sortir del Consell el senyor Azàña dóna compte de la sentència dictada pel Tribunal. — El general Sanjurjo és condemnat a l'última pena

A les onze han quedat reunits els ministres en Consell. Aquest ha acabat a dos quarts d'una.

A la sortida el Cap del Govern ha preguntat als periodistes si tenien coneixement de la sentència dictada pel Tribunal en el judici sumaríssim celebrat ahir. Els periodistes han respost que coneixien solament rumors sobre la sentència.

Aleshores el senyor Azàña ha llegit la sentència. Per aquesta es condemna al general Sanjurjo a la pena de mort; al general Garcia de la Herran a cadena perpètua; el tinent coronel Infantes, a 12 anys i 1 dia de presó. El capità Sanjurjo és absolt. Naturalment, les condemnes comporten la pèrdua dels graus i la separació de l'exèrcit.

Els periodistes han entregat al Cap del Govern un plec amb les firmes de tots ells sense distinció de partits demanant l'indult del general Sanjurjo.

El Govern ha tingut coneixement de la sentència a les 11 del matí.

Acabat el Consell els ministres s'han traslladat al Palau per celebrar un altre Consell presidit pel senyor Alcalá Zamora. Aquest ha acabat a la una i 20 minuts.

A la sortida, el Ministre d'Obres públiques, a les preguntes dels periodistes de si s'havia tractat de la sentència dictada pel Tribunal, ha respost negativament.

La única notícia que ha donat el senyor Prieo ha estat la que havia estat

signat un decret separant de l'Exèrcit al capità Sanjurjo.

Ha anunciat que a les cinc de la tarda els ministres es reuniran en Consell al Congrés. Ha acabat dient que el Govern tenia vuit hores per a meditar sobre la sentència dictada.

Demanant l'indult del general Sanjurjo

Són nombrosíssims els telegrams que es reben demanant que el general Sanjurjo sigui indultat.

També són moltes les persones que han visitat o intentat visitar el President de la República per a demanar que no sigui aplicada la pena capital al general Sanjurjo.

La primera que ha acudit al palau ha estat la mare del capità Galan.

Entre les peticions d'indult n'hi ha una del senyor Ossorio i Gallardo.

Una lletra del senyor Ossorio i Gallardo demanant al Govern l'indult del general Sanjurjo

L'il·lustre jurisconsult i diputat senyor Angel Ossorio i Gallardo ha enviat una carta al President del Consell, en la qual es demana que no s'apliqui al general Sanjurjo l'última pena.

En la carta el senyor Ossorio diu que com va fer en el procés dels capitans Galan i Garcia Hernández demana que no sigui aplicada la pena de mort, tan justament dictada pel Tribunal, al general Sanjurjo.

Diu que s'abstén de qualificar l'acte del general Sanjurjo pel respecte que li mereixen sempre els vençuts. Diu que si la sedició hagués triomfat el progrés polític d'Espanya hauria reculat cent anys. Tornariem a ésser en els temps de Ferran VII i Isabel II.

Heu de tenir en compte que la manera que la República resolli els més greus conflictes sense recórrer a l'Estat de guerra i garantir les llibertats dels ciutadans.

Diu que en perdonar la vida al culpable, la República demostrarà la seva força ja que no és una feblesa el perdonar.

Secció financiera

Col·leccions de Barcelona del dia d'avui facilitades pel corredor de Comerç de aquesta plaça, M. Vallmajor—Moles, 18

BORSA

DIVISES ESTRANGERES

Frances fran.	48'80
Belgues or.	172'90
Llitors est.	43'05
Lires.	63'80
Frances suïssos	242'10
Dòlars	12'44
Pesos argentins.	3'16
Mares	2'97

VALORS

Interior	64'50
Exterior	77'50
Amortizable 3%	00'00
Id. 5%	88'50
Herd.	50'80
Alacant	34'00
Explosius	127'35
Pe'rols	6'30
Andaluzos	16'25
Ford	156'00
Colonial	45'25
Rio de la Plata	17'50
Hu lera	48'50

NUVIS **CARRERAS** NUVIS **vostre** NUVIS **Fotógraf**
 St. Antoni, 32 **Mataró**

Lave sur cabelo

CON "MEDUSA"
 JABON DE PETROLIO, perfumado y los tendrá fuertes y hermosos.
 Evita la caída, Destruye la caspa
 Tubo 2'50 y 4pts.

De venda en farmàcies, perfumeries i drogueries, o a l'exclusiu distribuïdor per aquesta plaça i comarca:
JOSEP CASTANY
 MERCERIA
 Rambla Mendizàbal, 47 MATARÓ

BIBLIOTEQUES PÚBLIQUES

De la Societat IRIS (Melcior de Palau, 25): Oberta els dies feiners del dilluns al divendres, de 7 a 10 de la nit; dissabtes i dies festius de 5 a 8 del vespre.

De la Societat ATENEU (Melcior de Palau, 3): Horari: Dies feiners, de 8 a 10 de la nit; dissabtes de 4 a 7 de la tarda i de 9 a 11 de la nit i diumenges i dies festius, de 11 a 1 del matí i de 5 a 8 del vespre.

De la CAIXA D'ESTALVIS (Carrer d'En Palau, 18): Hores de lectura: Dies feiners, del dilluns al dissabte, de onze a una del matí i de dos quarts de 6 a dos quarts de nou del vespre. Resta tancada els diumenges i festius.

TALLER DE LAMPISTERIA
F. GELMA
 ofereix al públic el seu nou domicili
 FERMÍ GALAN, 467
 així com també s'ofereix en tots els serveis del ram
 MATARÓ

BEVEU AIGUA
 del **Manantial Castanyers**
 Sant Fost de Capcentelles
 Aigua digestiva, diurètica, radioactiva
 Ampolles de 8 litres al preu únic de **2'25 pessetes**
 Demaneu-la en «Colmados» i tendes de queviures

Esplèndid local
 gran, ben situat, a propòsit per a fonda, es lloga en bones condicions. Podrà adquirir-se també el mobiliari i utensilis necessaris.
 Raó: J. Julià, Tetuan, 75.—Mataró.

COMPREU

LLIBRES CATALANS
 RAYNARD

Llegiu el Diari de Mataró

Guia del Comerç, Indústria i professions de la Ciutat
 Cases recomanables de Mataró, alistades per ordre alfabètic

Ampliacions fotogràfiques CASA PRAT Churraca, 60 Vendes a plaços - Exposició permanent - Marca Anissais ANTONI GUALBA Sta. Teresa, 30 - Tel. 64 Dipòsit de xampany Codornia. Destil·leria de licors Banquers BANCA ARNUS Riera, 62 - Tel. 40 Negociem tots els cupons venciment corrent. Caldereries EMILI SURIA Churraca, 39 - Telèfon 303 Calefaccions a vapor i aigua calenta. Serpentina. Carnalides JOAQUIM CASTELLS - TAXIS-MATARÓ Bravo, 12 Carbons COMPANIA GENERAL DE CARBONES ar encàrrecs: l'Alberch, 84. Autent. 70 - Tel. 329	Col·legis ESCOLES PIES Apariat n.º 6 - Tel. 287 Pensionistes, Recomanats, Vigilats, Externs Cordilleries VIDUA D'ANTONI XIMENES Sant Antoni, 29 Especialitat en cordilla per indústries. Teixits de lute Còpies MAQUINA D'ESCRIBURE St. Francesc P. 16 Circulars, obres, actes i tota mena de documents Dentistes DR. ENRIC ORDOÑEZ MUTIS Riera, 50 1.er Dilluns, dimecres i divendres de 4 a dos quarts de 8 Drogueries BENET PITE Riera, 36 - Telèfon 30 Comerç de Drogues. - Productes fotogràfics. Fondes PERE MIR Enric Granados, 5 Menjara al cobert i abonata Funeràries FUNERARIA DE LES SANTES Pajol, 88 Telèfon 87 Miquel Junqueras Telèfon 111 M. Cinto Verdagner, 19 - Sucursal: St. Bonet, 24 Funeraria «LA DOLOROSA» St. Agustí, 11 Telèfon 85	Fusteries JOAN ALUM Sant Josep, 16 Estudi de projectes i pressupostos. ESTVE MACH Lepanto, 23 Projectes i pressupostos. Garatges BENET JOFRE SITIA R. Alfons XII, 91 al 97 Ensenyament gratuït. Cotxes d'ocasió. - Tel. 554 Herboristeries «LA ARGENTINA» Sant Llorenç, 16 bis Plantes medicinals de totes classes. Impremies IMPREMTA MINERVA Barcelona, 13-T. 255 Treball del ram i venda d'articles d'escriptori TRIA I TARRAGÓ Rambla, 28 - Tel. 290 Treball comercial i de luxe, de tota classe Maquinària PONT I COMP. Reial, 365 Tel. 28 Fundició de ferro i articles de fusteria Marbreries JOSEP ALSINA Reial, 436 Lloses marmòries. Marbres artístics de tota classe Merceries JOSEP MANACH Sant Cristòfor, 21 Oficines de punt, Perfumeria, jagneta, Contecions	Mesures d'obres TAMON CARDONER Sant Bonet, 41 Preu fet i administració. JOAN GUAL Sant Mllea, 18 Construccions i reparacions Mobles ERNEST CLARIANA Bisbe Mas, 17-T. 281 Construcció i restauració de tota mena de mobles. JOSEP JUBANY Riera, 53, Barcelona 6 No compreu sense visitar els meus magatzems Oculistes DR. R. PERPINÀ Sant Agustí, 53 Visita el dimecres al matí i dissabtes a la tarda Palla i Aïalls COMERCIAL FARRATGBRA Sant Llorenç, 18 Telèfon 21. Perruqueries ARTUR CAPELL Riera, 43, pro Especialitat en l'ondulació permanent del cabell. CASA PATUEL l'uern, 1 i Sant Rafael 2 Somerat servel en tot. - «On parla francès» Recaders JOAN BOSCH TORRAS Gola, 3 - Tel. 188 Corresponsal Agència Rei-Solé Dr. Marif Julià, 2 Telèfon 1880 Sastres EMILI DANIS Sant Francesc d'A 14-bis Tall sistema Müller

CÒPIES a màquina d'escriure
 Traduccions al català — Rapidesa i pulcritut en tots els treballs — Reserva absoluta
 Per encàrrecs: **LLIBRERIA ABADAL** - Riera. - Mataró